

Dosarul nr. 2ra-723/22
2-19170226-01-2ra-23052022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Arabadji
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță

D E C I Z I E

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu
Gheorghe împotriva lui Grozavu Vasile cu privire la constatarea încălcării dreptului
la prezumpția nevinovăției și a dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și
repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022,

c o n s t a t ă:

La 24 octombrie 2019, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Grozavu Vasile cu privire la constatarea încălcării dreptului
la prezumpția nevinovăției și a dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Străisteanu Gheorghe a invocat că la 07 august 2019,
Grozavu Vasile a plasat mai multe fotografii cu imaginea sa și a făcut publică o
scrisoare deschisă pe rețelele de socializare, prin care l-a învinuit în comiterea mai
multor infracțiuni și contravenții, astfel a răspândit cu bună știință informații
mincinoase și defăimătoare.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Grozavu Vasile, a depus la Inspectoratul
de Poliție Buiucani o plângere, prin care a solicitat tragerea la răspundere a lui
Grozavu Vasile pentru contravenția comisă prevăzută de art. 70 din Codul
contravențional.

Prin decizia agentului constator din 22 august 2019, în privința lui Grozavu
Vasile a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, fiind sancționat cu
amandă în mărime de 2 750 de lei.

Astfel, reclamatul a menționat că a fost stabilit cu certitudine că în rezultatul acțiunilor ilicite ale lui Grozavu Vasile a fost supus la tratamente degradante, fiind umilit și înjosit în public, învinuit în comiterea mai multor infracțiuni, iar în rezultat, i-au fost cauzate suferințe psihice.

La 28 august 2019, a expediat în adresa lui Grozavu Vasile o somație, prin care a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral, însă aceasta a fost ignorată.

Reclamantul Străisteanu Gheorghe a solicitat constatarea încălcării dreptului la prezumpția nevinovăției și a dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, s-a respins apelul declarat de Străisteanu Gheorghe și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2021.

La 06 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Străisteanu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Străisteanu Gheorghe, în motivarea recursului a invocat că a prezentat instanței de judecată probe care confirmă faptul că i-a fost cauzat prejudiciu prin contravenția comisă de către Grozavu Vasile.

De asemenea, a menționat că a solicitat repararea prejudiciului cauzat în temeiul art. 45 din Codul contravențional, iar deoarece faptele comise împotriva sa au fost constatate prin hotărâri judecătorești irevocabile, instanțele de judecată urmau să admită acțiunea și să încaseze prejudiciul cauzat în rezultatul supunerii la tratamente degradante.

Mai mult ca atât, prin jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție, într-o cauză similară, a constatat că este în drept să solicite, în special repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție.

La 23 mai 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către Grozavu Vasile la data de 25 mai 2022, conform avizului de recepție (f. d. 22 Vol. II).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 12 aprilie 2022.

Recursul a fost declarat la 06 mai 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2022, recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților

acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Străisteanu Gheorghe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04893565 din 22 august 2019, Grozavu Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 55 de unități convenționale pentru calomnie (f. d. 15 Vol. I).

La 28 august 2019, Străisteanu Gheorghe a expediat în adresa lui Grozavu Vasile o somație, prin care a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral, însă aceasta a fost ignorată.

Străisteanu Gheorghe, considerând că în rezultatul acțiunilor ilicite ale lui Grozavu Vasile a fost supus la tratamente degradante, fiind umilit și înjosit în public, învinuit în comiterea mai multor infracțiuni, iar în rezultat, fiindu-i cauzate suferințe psihice, a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la prezumpția nevinovăției și a dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea pretențiilor înaintate, Străisteanu Gheorghe a invocat prevederile art. 45 și 70 din Codul contravențional.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a constatat netemeinicia acțiunii înaintate de Străisteanu Gheorghe, concluzionând că Grozavu Vasile a fost sancționat pentru contravenția prevăzută de art. 70 din Codul contravențional, care este apreciată de instanță ca "calomnie", adică răspândire cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Totodată, instanța de fond a reținut că reclamantul nu a solicitat dezmințirea informațiilor solicitate de a fi considerate ca mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată hotărârea primei instanțe.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția

instanței de apel este pripită, deoarece a admis o examinare superficială și arbitrară a litigiului dedus judecății, precum și cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material.

La speță, Colegiul reține că instanța de fond, a stabilit că obiectul litigiului dedus judecății îl constituie raporturile juridice rezultate din răspunderea delictuală, guvernată de prevederile art. 1998 din Codul civil (în vigoare din 01 martie 2019), iar deoarece este evidentă lipsa temeiului și condițiilor generale ale răspunderii delictuale, invocată de reclamant în constatarea tratamentului degradant, adică a faptei ilicite, a legăturii cauzele și a vinovăției pârâtului, ca elemente obligatorii ale componenței delictului civil, aceste circumstanțe impun neatragerea la răspundere civilă delictuală a pârâtului.

În contextul respectiv, instanța de recurs relevă că cerințele privind constatarea încălcării dreptului la prezumpția nevinovăției și a dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și încasarea prejudiciului moral, au fost întemeiate de Străisteanu Gheorghe prin prisma art. 45 și 70 din Codul contravențional.

Conform art. 45 din Codul contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție. Prezentul alineat se aplică în egală măsură și în cazul în care, în sensul art.30 alin. (11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.

Soluționând cauza contravențională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenție în cazul în care nu există divergențe asupra întinderii lui.

Reieșind din prevederile citate supra, Colegiul menționează că norma respectivă acordă expres dreptul persoanei la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, iar ca condiție a răspunderii și obligării la repararea prejudiciului este factorul de vinovăție în comiterea prejudiciului nepatrimonial.

Or, reieșind din materialele cauzei, vinovăția lui Grozavu Vasile în comiterea contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 55 de unități convenționale pentru calomnie, a fost stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04893565 din 22 august 2019 (f. d. 15 Vol. I).

Deci, la examinarea litigiului dedus judecății, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au determinat natura juridică a speței, iar pentru justa soluționare a cauzei, instanțele urmau să stabilească cadrul legal aplicabil.

Astfel, instanțele de judecată nu au determinat circumstanțele de fapt ale litigiului și temeiurile de drept în baza cărora s-a solicitat repararea prejudiciului moral, iar în rezultat a fost aplicat eronat cadrul legal ce guvernează raportul juridic litigios.

În contextul dat, Colegiul conchide că prin erorile comise de instanțele de judecată, a fost încălcat dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva lui Grozavu Vasile cu privire la constatarea încălcării dreptului la prezumpția nevinovăției și a dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh

Dumitru Mardari